

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 25 januari 1898, kl. 12 midd.

Memorial med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken.

Statsutskottet, som fått emottaga såväl den af fullmäktige i riksgäldskontoret, enligt § 67 af det för detta verk senast utfärdade reglemente, till Riksdagen afgifna berättelse angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till senaste Riksdag afgafs, som äfven en af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret gemensamt till statsutskottet afgifven berättelse angående utförandet af det fullmäktige meddelade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken, får härmed till Riksdagens kännedom aflemba samma berättelser; och komma utlåtanden häröfver att framdeles under riksdagens lopp i behörig ordning afgifvas.

Stockholm den 24 januari 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till 1898 års Riksdag.

Enligt 67 § i det vid sistlidna års riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglemente åligger det fullmäktige i nämnda verk att till innevarande års Riksdag afgifva berättelse för den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till 1897 års Riksdag afgafs; hvilket fullmäktige härmed gå att fullgöra.

Som riksgäldskontorets hufvudbok för år 1897 ännu ej kunnat till fullo afslutas, få fullmäktige erinra, att en del i denna berättelse förekommande siffror kunna komma att vid bokslutet undergå någon förändring.

Riksgäldskontorets skulder.

(1897 års reglemente §§ 2—4.)

Enligt riksgäldskontorets hufvudbok för år 1896 utgjordes kontorets skulder vid samma års slut af:

oguldna kapitalbeloppet af 1860, 1880, 1886, 1887, 1888, 1890 och			
1894 års fonderade lån	kronor	289,521,933:	33
depositioner	”	151,014:	—
återstoden af 1891 års tillfälliga lån	”	44,640:	—
i sammanhang med Vestkustbanans inköp af			
staten öfvertagna kommun- och obligations-			
lån	kronor	3,214,833:	29
jemte derå upplupna, icke			
förfallna räntor.....	”	24,452:	08
samt diverse skulder	”	3,239,285:	37
		19,792,573:	95.
Summa skulder vid 1896 års slut	kronor	312,749,446:	65.

Den *fonderade* skulden har, på sätt här nedan kommer att närmare visas, under år 1897 genom amortering minskats med ..... kronor 2,231,488: 89
 men genom försäljning af obligationer ökats med ,, 193,000: —
 i följd hvaraf denna skuld i sin helhet under året minskats med ..... kronor 2,038,488: 89.

Då den fonderade skulden vid årets början, såsom ofvan nämnts, uppgick till ..... ,, 289,521,933: 33
 samt under året minskats med nyssnämnda belopp ,, 2,038,488: 89
 utgjorde alltså den fonderade skulden vid 1897 års slut ..... kronor 287,483,444: 44.

Depositionerna, eller det s. k. gamla 5-procentlånet (ouppsägbara skulder till Södertelje stads kyrka och till skepparesocieteten i Stockholm) samt Göta kanals reparationsfond, hafva under året icke undergått någon förändring och utgöra .....

,, 151,014: —

Af riksgäldskontorets under år 1891 i utlandet upptagna *tillfälliga lån* å 7,200,000 kronor voro vid 1897 års början utelöpande obligationer till belopp af 44,640 kronor. Af dessa, den 1 juli 1896 förfallna obligationer, återstodo ännu vid nästlidna års slut oinfriade 8,280 kronor, hvilket belopp till år 1898 balanserats bland diverse skulder.

De af staten i sammanhang med *Vestkustbanans* förvärfvande öfvertagna *kommun- och obligationslån* hafva under år 1897 minskats: kommun-

lånen från kr. 912,833: 29
 genom amor-
 tering med ,, 19,848: 64 kr. 892,984: 65.

obligations-
 lånen från kr. 2,302,000: —

genom amor-
 tering med ,, 69,000: — kr. 2,233,000: —

Till dessa återstående kapital-
 belopp böra läggas vid 1897

Transport kr. 3,125,984: 65

Transport kr. 3,125,984: 65			
års slut å ifrågavarande			
lån upplupna, icke förfallna			
räntor.....	„	24,452: 08	kronor 3,150,436: 73.
<i>Diverse skulder hafva, på sätt bilagan till</i>			
<i>denna berättelse i detalj utvisar, under året</i>			
<i>ökats med 13,158,327 kronor 19 öre till.....</i>			
	„		32,950,901: 14.
Till följd häraf uppgingo riksgäldskon-			
torets samtliga skulder vid 1897 års slut			
(de inom linien förda icke inräknade) till en			
summa af			kronor 323,735,796: 31.
Då skulderna vid årets början, såsom förut			
blifvit omförmäldt, utgjorde			
	„		312,749,446: 65.
hafva alltså riksgäldskontorets skulder			
under år 1897 ökats med			
			kronor 10,986,349: 66.
För bedömande af riksgäldskontorets verk-			
liga skuldsumma bör från beloppet af kontorets			
skulder vid 1897 års slut			
	„		323,735,796: 31
dragas beloppet af kontorets vid samma tid			
egande fordringar och öfriga tillgångar.....			
	„		94,540,454: 88.
hvarefter återstår en skuld af			
			kronor 229,195,341: 43.
Motsvarande belopp utgjorde vid årets			
början.....			
	„		232,241,228: 10.
Af dessa siffror framgår, att riksgälds-			
kontorets verkliga skuldsumma under år 1897			
minskats med			
	„		3,045,886: 67.
Riksgäldskontorets inom linien balanserade skulder, som vid 1896			
års slut utgjorde 30,254,314 kronor 4 öre, hafva icke undergått någon			
förändring under år 1897.			

1897 års ränte- och amorteringsanslag för de fonderade lånen hafva utgjort:

för 1860 års premielån	kronor	293,000: —
„ 1880 „ lån	„	5,115,033: —
„ 1886 „ „	„	2,307,622: 22
Transport kronor		7,715,655: 22

	Transport kronor	7,715,655: 22
för 1887 års lån	„	1,753,434: —
„ 1888 „ „	„	800,000: —
„ 1890 „ „	„	1,510,158: 89
„ 1894 „ „	„	672,300: —
	kronor	12,451,548: 11,

hvertill bör läggas anslaget till extra amortering
af statsskulden enligt reglementets 3 §..... kronor 85,333: 33.

Summa anslag år 1897 till ränta och amor-
tering af statsskulden ..... kronor 12,536,881: 44.

Genom dels fortsatta annuitetsbetalningar i enlighet med fast-
ställda amorteringsplaner, dels försäljning af obligationer har riksgälds-
kontorets kapitalskuld för de *fonderade lånen* under år 1897 undergått
följande förändringar:

	Kronor.	Kronor.
1860 års premielån, upptaget mot obli- gationer å 2,400,000 thaler, har amor- terats med	123,333: 33	
och derigenom nedgått till		121,111: 11.
1880 års till 3 $\frac{1}{2}$ procent afstämplade lån, hvaraf utfärdats tre emissioner, hvar och en å 39,930,000 kronor, motsva- rande 2,200,000 £ st. eller 55,440,000 francs eller 44,880,000 riksmark, har amorterats med	1,524,600: —	
och derigenom minskats till		101,821,500: —
1886 års 3 $\frac{1}{2}$ procent lån å 72,000,000 kronor, eller 81,000,000 riksmark, hvar- af vid årets början var utelöpande ett belopp af 58,920,444 kronor 44 öre, har amorterats med	249,777: 78	
och derigenom nedgått till		58,670,666: 66.
	Transport kronor	1,897,711: 11 160,613,277: 77.

	Kronor.	Kronor.
Transport kronor	1,897,711: 11	160,613,277: 77.
1887 års 3 $\frac{1}{10}$ procent lån mot obligationer, ouppsägbara från innehafvarens sida, hvaraf vid 1897 års början var emitteradt ett belopp af 48,566,500 kronor, har under året genom ytterligare försäljning af obligationer å tillhoppa 193,000 kronor ökats till		48,759,500: —
1888 års 3 procent lån, likaledes mot obligationer, från innehafvarens sida ouppsägbara, har under år 1897 ej undergått någon förändring, utan utgöres fortfarande af ursprungliga beloppet		26,666,666: 67
1890 års 3 $\frac{1}{2}$ procent lån å ursprungligen 35,555,555 kronor 56 öre, motsvarande 40,000,000 riksmark eller 1,960,000 £ st. eller 49,360,000 francs, har amorterats med	333,777: 78	
och derigenom minskats till		33,444,000: —
1894 års 3 procent lån å 36,000,000 kronor, motsvarande 50,000,000 francs eller 1,980,000 £ st. eller 40,400,000 riksmark, hvaraf hälften emitterats, utgöres oförändradt af		18,000,000: —

Riksgäldskontorets kapitalskuld för de fonderade lånen, hvaraf sålunda under år 1897 amorterats .....

uppgick alltså vid samma års slut, såsom ofvan nämnts, till .....

Från den nu uppgifna skulden för de fonderade lånen böra dock afdragas dels dessa amortissemensfonders behållningar vid 1897 års slut, utgörande .....

dels ock fondens för extra amortering af stats-skulden behållning vid samma tid .....

eller tillsammans .....

Förutom ofvan omförmälda amortering hafva under år 1897 vederbörligen afförts de obligationer, hvilkas belopp, 47,000 riksmark,

vid verkställd utlottning enligt fastställd amorteringsplan fallit å den vid amorteringstiden icke utlemnade andel af 1886 års lån. Vid innevarande års början återstående beloppet af osålda, icke utlottade obligationer af nämnda lån uppgick till 11,941,500 riksmark.

De fonderade, ännu icke infriade lånen hafva under tiden till 1897 års slut amorterats med följande belopp, nemligen:

1860 års premielån	kronor	5,212,222: 22
1880 „ lån	„	16,924,875: —
1886 „ „	„	2,072,000: 01
1890 „ „	„	2,111,555: 56
eller tillhopa	kronor	26,320,652: 79.

Om härtill lägges beloppet af den amortering, som egt rum å de numera konverterade lånen af åren 1855, 1858, 1860, 1861, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1875, 1876 och 1878, hvilken amortering utgjort .....

„ 35,088,335: 74,

befinnes, att hela den hittills å den fonderade statsskulden verkställda amortering uppgår till .....

kronor 61,408,988: 53.

Utom här ofvan specificerade skulder å 287,483,444 kronor 44 öre hade riksgäldskontoret vid 1897 års slut följande *räntebärande* skulder, nemligen:

det s. k. gamla 5 procent lånet	kronor	10,125: —
Göta kanals mot 5 procent ränta innestående reparationsfond	„	140,889: —
öfvertagna kommunlån med 5 procent ränta	„	750,137: —
„ „ „ 4,7 „ „	„	142,847: 65
„ obligationslån „ 5 „ „	„	950,000: —
„ „ „ 4 „ „	„	1,283,000: —
	kronor	3,276,998,65.

Vid 1896 års slut hade *fonden för extra amortering af statsskulden* en behållning af .....

kronor 1,244,096: 07.

Under år 1897 utgjorde fondens inkomster:

anslag enligt reglementets 3 § kronor 85,333: 33

räntor .....

„ 44,289: 90

„

129,623: 23,

till följd hvaraf fondens behållning vid 1897 års slut uppgick till	kronor	1,373,719: 30.
Häraf utgjorde upplupen icke förfallen ränta	„	17,128: 35
hvaran fondens kapitaltillgång belöpte sig till... ..	kronor	1,356,590: 95,
placerad på följande sätt:		
svenska statens obligationer af år 1880 med 3 $\frac{1}{2}$ procent ränta	„	21,417: —
d:o d:o d:o af år 1886 med 3 $\frac{1}{2}$ procent ränta å nominelt 78,000 riksmark, bokförda till	„	69,333: 33
d:o d:o d:o af år 1888 med 3 procent ränta å nominelt 1,277,000 riksmark, bokförda till	„	1,042,689: 43
d:o d:o d:o af år 1890 med 3 $\frac{1}{2}$ procent ränta å nominelt 258,000 riksmark, bokförda till	„	222,936: 22
innestående å folioräkning i riksbanken	„	214: 97
	kronor	1,356,590: 95.

Riksgäldskontorets fordringar och öfriga tillgångar.

(1897 års reglemente § 5.)

Vid slutet af år 1896 utgjorde dessa fordringar och tillgångar (de inom linien förda oberäknade) ..... kronor 80,508,218: 55.

Under år 1897 hafva de ökats med ..... „ 14,032,236: 33
och utgjorde således vid samma års slut ..... kronor 94,540,454: 88.

Då det utdrag af riksgäldskontorets räkenskaper, hvilket fullmäktige såsom vanligt fogat vid denna berättelse, för hvarje särskild post utvisar förändringen med dessa fordringar och tillgångar, få fullmäktige, beträffande detaljerna häraf, hänvisa till samma räkenskapsutdrag.

Af till betalning förfallna annuiteter å de från riksgäldskontoret till kanal- och jernvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån hafva nedan nämnda belopp ännu ej af vederbörande till riksgäldskontoret guldits å följande lån, nemligen:

Till Dalslands kanalaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 800,000 kronor, skulle vid slutet af hvarterda af åren 1895—1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 40,000 kronor, tillsammans ..... kronor 120,000: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1895 års annuitet „ 27,519: 35,
 så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ... kronor 92,480: 65.

Under år 1897 inbetalades å 1894 och 1895 års annuiteter kronor 34,473: 68.

Vid 1896 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 86,954: 33.

Till Kinda kanalaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 437,500 kronor, skulle vid slutet af hvarterda af åren 1887—1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 21,875 kronor, tillsammans ..... kronor 240,625: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1887 års annuitet ..... „ 21,787: 04,

så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör..... kronor 218,837: 96.

Under år 1897 inbetalades å 1887 års annuitet kronor 10,790: 76.

Vid 1896 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 207,753: 72.

Till Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 3,240,000 kronor, skulle vid slutet af hvarterda af åren 1895—1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 162,000 kronor, tillsammans ..... kronor 486,000: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1895 års annuitet ..... „ 6,644: 81

så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör..... kronor 479,355: 19.

Under år 1897 inbetalades å 1894 och 1895 års annuiteter ..... kronor 106,644: 81,
 jemte öfverränta till 1897 års

slut..... „ 20,915: 05. „ 127,559: 86.

Vid 1896 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 424,000: —.

Till Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 1,865,000 kronor, skulle vid slutet af år 1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller ... kronor 93,250: —
hvaraf hittills inbetalts i afräkning ... „ 15,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ... kronor 78,250: —
jemte icke liqviderad öfverränta ..... „ 11: 08
eller tillsammans ..... kronor 78,261: 08.

Under år 1897 inbetalades å 1895—1897 års annuiteter ..... kronor 124,771: 46
samt i afräkning å debiterad
öfverränta ..... „ 3,262: 29 „ 128,033: 75

Vid 1896 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 109,771: 46.

Till Hultsfred—Vesterviks jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 1,750,000 kronor, skulle vid slutet af hvarterdera året 1896 och 1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 87,500 kronor, tillsammans ..... kronor 175,000: —
hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1896 års annuitet ..... „ 10,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör .. kronor 165,000: —
jemte icke liqviderad öfverränta ..... „ 12: 50
eller tillsammans ..... kronor 165,012: 50.

Under år 1897 inbetalades å 1895 och 1896 års annuiteter ..... kronor 97,500: —
samt i afräkning å debiterad
öfverränta ..... „ 17,805: 80 „ 115,305: 80.

Vid 1896 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 175,000: —

Till Vislanda—Bolmens jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 785,000 kronor, skulle vid slutet af år 1886 inbetalts en annuitet af 5 $\frac{1}{2}$ procent eller ..... kronor 43,175:— och åren 1887—1897 en annuitet af 5 procent eller 39,250

kronor, tillsammans	„	431,750:—	kronor 474,925:—
hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1886 års annuitet..... „ 14,507: 50			
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör.....	kronor	460,417: 50	
jemte till 1897 års slut debiterad öfverränta	„	176,397: 91	
eller tillsammans	kronor	636,815: 41.	

Under år 1897 inbetalades å 1885 och 1886 års annuiteter 15,000 kronor.

Vid 1896 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 436,167: 50.

Till Lenna—Norrtelje jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen kronor 750,000, hvaraf utbetalts endast kronor 746,197: 94, skulle under år 1888 inbetalts 4 $\frac{1}{2}$ procent ränta..... kronor 33,578: 91 kapitalafbetalning och ränta år 1889 .....

„	35,661: 66	
annuiteter den 1 januari 1890—		
1 januari 1898 å 5 procent eller kronor 37,309: 90 till-		
sammans	„	335,789: 10 kronor 405,029: 67
hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1888 års ränta		
„	12,000: —	
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör.....	kronor	393,029: 67
jemte till 1897 års slut debiterad öfverränta	„	127,611: 14
eller tillsammans	kronor	520,640: 81.

Under år 1897 inbetalades å 1888 års ränta 5,000 kronor.

Den 1 januari 1897 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 360,719: 77.

Till Siljans jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 950,000 kronor, skulle den 1 januari 1897 och den 1 januari 1898 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 47,500 kronor, tillsammans ..... kronor 95,000: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1897 års
 annuitet ..... „ 25,880: 70
 så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ... kronor 69,119: 30
 jemte till 1897 års slut obetald öfverränta ..... „ 3,078: 03
 eller tillsammans ..... kronor 72,197: 33.

Under år 1897 inbetalades
 till 1896 och 1897 års annuiteter kronor 72,226: 95
 samt i afräkning å debiterad

öfverränta ..... „ 2,773: 05 kronor 75,000: —

Den 1 januari 1897 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 68,846: 25.

Till Svartelfs jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 341,000 kronor, skulle den 1 januari hvarterdera af åren 1892—1898 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 17,050 kronor, tillsammans ..... kronor 119,350: —
 hvilket belopp jemte till 1897 års slut debiterad
 öfverränta ..... „ 21,465: 57
 eller tillsammans ..... kronor 140,815: 57
 utgör riksgäldskontorets förfallna fordran.

Den 1 januari 1897 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 102,300 kronor.

Till Kinds härads jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 500,000 kronor, skulle den 1 juli hvarterdera af åren 1895—1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 25,000 kronor, tillsammans ..... kronor 75,000: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1895 års annuitet „ 20,000: —
 så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ... kronor 55,000: —
 Transport kronor 55,000: —

Transport kronor	55,000: —
jemte till 1897 års slut debiterad öfverränta	„ 1,640: 84
eller tillsammans	kronor 56,640: 84.

Under år 1897 inbetalades å 1894 och 1895 års annuiteter ..... kronor 49,500: —
 samt i afräkning å öfverränta .. „ 700: — „ 50,200: —

Vid 1896 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 75,000 kronor.

Till Hernösand—Sollefteå jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, kronor 2,350,000, skulle inbetalts:

den $\frac{1}{10}$ 1896 förfallen ränta .... kronor 105,750: —
 den $\frac{1}{10}$ 1897 annuitet af 5 procent „ 117,500: — kronor 223,250: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å den $\frac{1}{10}$ 1896

förfallen ränta ..... „ 27,610: 18
 så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ... kronor 195,639: 82
 jemte öfverränta till 1897 års slut ..... „ 11,320: 42
 eller tillsammans ..... kronor 206,960: 24.

Under år 1897 inbetalades å 1895 och 1896 förfallna räntor 40,000 kronor.

Vid 1896 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 118,139: 82.

Till Skara domkapitel.

För förändring och tillbyggnad af elementarläroverksbyggnaden i Skara.

Å detta lån, ursprungligen 40,000 kronor, skulle den $\frac{2}{3}$ och den $\frac{1}{3}$ hvarterda af åren 1893—1897 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 2,000 kronor, tillsammans ..... kronor 10,000: —
 hvaraf hittills inbetalts i afräkning å 1893 års annuitet „ 300: —

så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör..... kronor 9,700: —

Under år 1897 inbetalades å 1892 och 1893 års annuiteter 1,300 kronor.

Vid 1896 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 9,000 kronor.

Vid jemförelse mellan beloppet af den 1 januari 1897 obetalda förfallna annuiteter och räntor	kronor 2,486,682: 85
och ofvan upptagna, samma dag 1898 obetalda, förfallna annuiteter och räntor	„ 2,336,180: 09
deruti icke inbegripna debiterade öfverräntor, som vid 1897 års slut uppgingo till 341,537 kronor 49 öre, visar sig, att riksgäldskontorets förfallna fordringar under år 1897 med tillägg af den 1 januari 1898 förfallna, obetalda annuiteter <i>minskats</i> med	kronor 150,502: 76.

Riksgäldskontorets *inom linien balanserade tillgångar* hafva under år 1897 icke undergått någon förändring. De utgöra fortfarande 30,195,000 kronor.

Till betalning från riksgäldskontoret anvisade statsutgifter.

(1897 års reglemente §§ 6—13.)

Till inköp af *Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg* beviljade Riksdagen år 1879 en summa af 4,000,000 kronor. Häraf hafva i vederbörlig ordning lyftats 3,999,269 kronor 69 öre, hvaremot återstoden, 730 kronor 31 öre, ännu innestår i riksgäldskontoret.

Till inköp af *jernvägen mellan Luleå och gränsen mot Norge* för en köpeskilling af högst 6,750,000 kronor anvisade 1890 års Riksdag till Kongl. Maj:ts förfogande ej mindre nämnda belopp än äfven för bestridande af omkostnader vid köpet 250,000 kronor, eller tillsammans 7,000,000 kronor, att utgå från riksgäldskontoret, med rätt för Kongl. Maj:t att lyfta beloppen, när Kongl. Maj:t funne sådant nödigt.

Af detta anslag utbetalades under år 1891 såsom köpeskilling för jernvägen 6,500,000 kronor. Såsom omkostnader vid köpet har under år 1892 utgått ett belopp af 19,749 kronor 93 öre och under år 1894 1,207 kronor 30 öre. Återstoden af det till bestridande af dylika kostnader beviljade belopp å 250,000 kronor, eller 229,042 kronor 77 öre, innestår fortfarande i riksgäldskontoret. Genom kongl. bref af den

19 november 1897 har jernvägsstyrelsen bemyndigats att häraf lyfta 3,476 kronor 26 öre, hvilket belopp dock ännu icke blifvit af styrelsen reqvirerad.

För anläggning af en *bibana från norra stambanan vid Vännäs till Umeå och vidare till Storsandskär och denna bibanas utrustning med trafikmateriel* beviljade 1895 års Riksdag ett belopp af 2,600,000 kronor att i mån af behof utgå från riksgäldskontoret under åren 1895 och 1896 enligt Kongl. Maj:ts disposition.

Häraf hafva utbetalts:

under år 1895	kronor	700,000: —
„ „ 1896	„	1,750,000: —
	kronor	2,450,000: —

Återstoden, 150,000 kronor, inestår fortfarande i riksgäldskontoret.

Till *låneunderstöd för enskilda jernvägar* beviljade 1896 års Riksdag 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1897 med 1,500,000 kronor årligen. Af denna fond har Kongl. Maj:t tilldelat:

Klintehamn—Roma jernvägsaktiebolag	kronor	214,000: —
Markaryd—Veinge jernvägsaktiebolag	„	563,000: —
Östra Blekinge jernvägsaktiebolag	„	537,500: —
	kronor	1,314,500: —

Af dessa lån har hittills från riksgäldskontoret utbetalts:

till Klintehamn—Roma jernvägsaktiebolag	kronor	140,000: —
„ Markaryd—Veinge jernvägsaktiebolag	„	210,000: —
„ Östra Blekinge jernvägsaktiebolag	„	337,500: —
	kronor	687,500: —

År 1897 medgaf Riksdagen, att det lånebelopp, som af det *Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag* förut beviljade statslån vid slutet af samma år vore oguldet, finge genom nytt låneunderstöd, ej öfverstigande 620,000 kronor, höjas till högst 2,600,000 kronor, dock under vilkor, bland andra, att bolaget skulle hafva före 1897 års utgång till riksgäldskontoret aflemnat en af bolaget utfärdad, i dess jernväg in-tecknad förbindelse å hela det ökade låneunderstödet. Då emellertid berörda skuldförbindelse till riksgäldskontoret inkommit först den 11 innevarande januari, hafva fullmäktige, på grund af omförmälda, för tillgodonjutande af förhöjningen i statslånet stadgade vilkor, funnit sig förhindrade att utbetala det af bolaget reqvirerade nya lånebeloppet.

Till betäckande af anvisningar å den af 1883 års Riksdag beslutade *odlingslånefonden* hafva erforderliga fyllnadsbelopp för åren 1885—1888 af riksgäldskontoret inbetalts till statskontoret med 2,675,355 kronor 91 öre. Härjemte hafva, jemlikt 1888 års Riksdags beslut, anvisats följande fyllnadsbelopp, nemligen:

för år 1889	kronor	365,406: 34
” ” 1890	”	97,730: 12
” ” 1891	”	643,777: 79
” ” 1892	”	609,796: 99
” ” 1893	”	661,595: 47
		kronor 2,378,306: 71.

Häraf har statskontoret lyft beloppen för åren 1889—1892, tillhopa 1,716,711 kronor 24 öre, samt 150,000 kronor af beloppet för år 1893, och sålunda för *odlingslånefonden* in alles 4,542,067 kronor 15 öre.

Den ränta, statskontoret har att för ifrågavarande försträckningar godtgöra riksgäldskontoret, är för de belopp, hvilka blifvit öfverlemnade före utgången af år 1889, bestämd till 4 procent för år, och för de belopp, som öfverlemnats under åren 1890 och 1891, till $3\frac{3}{4}$ procent för år. Räntan å de belopp, hvilka för fondens räkning inbetalts till statskontoret under åren 1892 och 1893, är bestämd till 4 procent för år, men räntan å de under åren 1894, 1895 och 1896 öfverlemnade beloppen till $3\frac{3}{4}$ procent för år. Till följd häraf skall statskontoret erlægga

4 procent ränta å	kronor	3,056,764: 32
och $3\frac{3}{4}$ ” ” ”	”	1,485,302: 83
		kronor 4,542,067: 15.

Af de enligt 1893 års Riksdags beslut anvisade fyllnadsbeloppen för åren 1894, 1895 och 1896, utgörande 32,446 kronor 1 öre, 63,301 kronor 73 öre och 116,604 kronor 47 öre, har ännu icke något blifvit lyft.

För fortsatt utveckling af statens telefonväsende hade fullmäktige vid 1897 års ingång, enligt 1891—1896 års Riksdagars beslut, tillhandahållit telegrafstyrelsen lånebelopp å tillsammans 5,250,000 kronor mot 4 procent ränta å 3,750,000 kronor och $3\frac{3}{4}$ procent ränta å 1,500,000 kronor.

Sedan 1897 års Riksdag bemyndigat fullmäktige att för enahanda ändamål tillhandahålla telegrafstyrelsen ytterligare lånemedel å 1,000,000 kronor, har styrelsen i riksgäldskontoret lyft:

1897 i juni	kronor	300,000: —
„ „ augusti	„	100,000: —
„ „ september	„	100,000: —
„ „ november	„	100,000: —
„ „ december	„	400,000: —
kronor 1,000,000: —		

hvarå den årliga räntan, enligt fullmäktiges bestämmande, utgår med $3\frac{3}{4}$ procent.

Vid 1897 års utgång hade telegrafstyrelsen emellertid återbetalt:

af 1891 års lånebelopp	kronor	450,000: —
af 1892 „ „	„	350,000: —
af 1893 „ „	„	250,000: —
af 1894 „ „	„	112,500: —
af 1895 „ „	„	37,500: —
kronor 1,200,000: —.		

Telegrafstyrelsens skuld till riksgäldskontoret för ifrågavarande lån uppgår alltså för närvarande till 5,050,000 kronor.

Kassaförstärkning åt statskontoret.

(1897 års reglemente § 14)

Sådan kassaförstärkning har icke ifrågakommit under år 1897.

Af statskontoret till riksgäldskontoret öfverlemnade kassabehållningar.

(1897 års reglemente § 33.)

Då fullmäktiges berättelse till 1897 års Riksdag afgafs, innehade riksgäldskontoret från statskontoret till förvaltning öfverlemnade belopp å tillsammans..... kronor 14,800,000: —.
 Häraf återbetalades i februari 1897 ..... „ 800,000: —
 återstod kronor 14,000,000: —

Under år 1897 har statskontoret för förvaltning ytterligare öfverlemnadt:

i mars	kronor 1,000,000: —	
i april	„ 4,000,000: —	
i maj	„ 1,000,000: —	
i augusti	„ 2,000,000: —	
i september	„ 1,000,000: —	
i oktober	„ 1,500,000: —	
i november	„ 3,000,000: —	
i december	„ 2,500,000: —	kronor 16,000,000: —
		kronor 30,000,000: —

hvaraf emellertid under innevarande månad återbetalts ..... „ 7,000,000: —
 så att för närvarande innestå..... kronor 23,000,000: —.

Af dessa medel äro 5,000,000 kronor deponerade på en, 2,000,000 kronor på två, 8,000,000 kronor på tre och 8,000,000 kronor på fyra månaders uppsägning.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

(1897 års reglemente §§ 15—18.)

Någon lyftning af berörda kreditiv har under den tid, denna berättelse omfattar, icke egt rum.

Af statskontoret utbetalda, i riksstaten uppförda anslag.
(1897 års reglemente § 34.)

Till bestridande af riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar äfvensom till räntor å statsskulden och afbetalningar å de fonderade statslånen har riksgäldskontoret under år 1897 fått från statskontoret emottaga:

i januari	kronor	4,100,000: —
i februari	„	6,100,000: —
i mars	„	1,011,300: —
		<hr/>
		kronor 11,211,300: —

Riksdagskostnader.
(1897 års reglemente § 19.)

Enligt till 1897 års slut sig sträckande redovisning öfver kostnaderna för samma års riksdag hafva dessa uppgått till följande belopp: arfvoden och resekostnadsersättning till Andra Kam-

marens ledamöter	kronor	291,514: 99
arfvoden och dagtraktamenten till kansli- och vakt-		
betjening	„	129,958: 29
trycknings- och häftningskostnader	„	128,141: 14
diverse utgifter	„	29,447: 64
		<hr/>
		Summa kronor 579,062: 06.

Riksgäldskontorets inkomster och kassaräkning.
(1897 års reglemente §§ 30—41.)

De under år 1897 till riksgäldskontorets kassaräkning influtna medel, behållningen vid årets början 1,821,973 kronor 27 öre oberäknad, hafva uppgått till .....

Samma räknings utgifter under året hafva utgjort ..

utvisande dessa summor en omsättning under år
1897 å riksgäldskontorets kassaräkning af kronor 87,634,409: 52.

För beskaflenheten och beloppet af de förnämsta bland dessa utgifter är å behöriga ställen i denna berättelse redogjort.

De hufvudsakligaste *inkomst*-posterna hafva utgjorts af:
 kapital- och ränteinbetalningar å till vissa be-

stämda ändamål utgifna lån	kronor	3,530,946: 05
inbetalning af tills vidare inom landet förräntade medel jemte ränta derå	„	10,802,861: 37
inbetalning af utländska valutor jemte ränta	„	1,804,847: 18
betalning för sålda 3,6 procent obligationer	„	200,266: 90
af statskontoret levererad anslag till riksdagskostnader, annuiteter m. m.	„	11,211,300: —
till förvaltning från statskontoret öfverlemnade kassabehållningar	„	16,000,000: —
köpeskillingar för försålda mindre kronolägenheter	„	965,667: 91.

Riksgäldskontorets utlåning. (1897 års reglemente § 39.)

I enlighet med reglementets föreskrift hafva, i den mån behållningarna och riksgäldskontorets utgifter sådant medgifvit, kontorets tillgångar gjorts räntebärande, och hafva i sådant hänseende från riksgäldskontorets kassaräkning under år 1897 utlemnats 21,191,925 kronor 19 öre.

Vid 1897 års slut utestående, tills vidare förräntade medel utgjorde i kapital:

riksgäldskontorets medel:

inom landet, mot reverser och depositionsbevis	kronor	15,693,500: —
hos utländska banker och bankirhus	„	6,969,532: 69
mot uppköpta obligationer	„	2,100,547: 19

Summa kronor 24,763,579: 88

liquidations- och amortissementsfondernas medel:

hos utländsk bank	kronor	444,750: —
mot uppköpta obligationer	„	2,012,366: 80

Summa kronor 2,457,116: 80.

Den genom riksgäldskontorets ifrågavarande lånerörelse för år 1897 uppkomna vinst utgör:

för riksgäldskontoret	kronor 571,026: 32
„ liquidations- och amortissementsfonderna.....	„ 195,776: 43
Summa kronor 766,802: 75.	

Riksgäldskontorets upplåning.

Vid 1897 års början hade af riksgäldskontorets från innehafvarens sida ouppsägbara 3,6 procent obligationer af år 1887 försålt ett nominelt belopp af 48,566,500 kronor. Under år 1897 har af ifrågavarande obligationer afyttrats ett sammanlagdt belopp af nominelt 193,000 kronor och under innevarande månad hafva ytterligare försålt obligationer å 2,000 kronor, till följd hvaraf det denna dag utelöpande beloppet 3,6 procent obligationer utgör 48,761,500 kronor. Försäljningspriset har under den tid, som denna berättelse omfattar, varit bestämdt till 103 procent jemte godtgörelse för upplupen ränta.

I skrifvelse af den 19 maj 1897 uppdrog Riksdagen åt fullmäktige att sjelfva eller genom ombud vid vederbörlig domstol å Riksdagens vägnar utföra och fullfölja den svarandetalan, som föranledes af en å Riksdagen till Stockholms rådstufvurätt utfärdad stämning, afseende af Joh. Adolf Thurgren framställt yrkande om åläggande för Riksdagen att till honom utbetala angifvet penningbelopp.

I detta mål, hvaruti fullmäktige förordnat ombud att utföra och bevaka Riksdagens talan, har Stockholms rådstufvurätt den 13 juli 1897 afkunnat dom och deruti, enär Thurgren, mot Riksdagens bestridande, icke styrkt något förhållande, som kunde till den yrkade betalningsskyldigheten föranleda, ogillat käromålet. Emot denna dom har Thurgren efter erlagdt vad fullföljt sin talan i Svea hofrätt, som emellertid ännu icke meddelat dom i saken.

Angående det fullmäktige gemensamt med fullmäktige i riksbanken lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus få fullmäktige åberopa den särskilda berättelse, fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret denna dag deröfver afgifva.

Stockholm den 20 januari 1898.

ALB. ANDERSON.

PER SAMZELIUS.

EDW. SEDERHOLM.

OTTO M. HÖGLUND.

J. JOHANSSON.

W. ODELBORG.

G. F. ÖSTBERG.

H. Sederholm.

**Riksgäldskontorets balanserade tillgångar och skulder
vid 1897 års början och slut.**

Riksgäldskontorets balanserade tillgångar

Den 1 januari		Debet.	Den 31 december	
Kronor	öre		Kronor	öre
		<i>Tillgångar:</i>		
		<i>Fordringar för utgifna lån:</i>		
505,023	10	Byggnadslån	Kapital.	
682,117	32	Tomtregleringslån	498 955: 55	
650,165	72	Lån för kanal- och slussanläggningar	816 363: 01	
43,608,673	64	„ „ jernvägsanläggningar	623,884: 99	
4,462,500	—	„ till kongl. telegrafstyrelsen	43,722,173: 78	
4,542,067	15	Fordran af odlingslånefonden	5,050,000: —	
12,969,548	66	Tills vidare förräntade medel	4,542,067: 15	
			17,794,047: 19	73,047,491 67
		= 67,420,095: 59 =		
5,361,680	23	Räntor å förestående lån utbalanseras med	5,361,906	38
—	—	Uppköpta vaxlar	881,200	—
1,342,851	86	Utländska valutor	6,969,532	69
513,110	16	Fordran hos Nordtyska banken i Hamburg	49,657: 05	
24,821	77	Dito hos Banque de Paris & des Pays-Bas i Paris	14,294: 77	
121,572	78	Dito hos herrar C. J. Hambro & Son i London	120,483: 78	
59,294	20	Dito hos Credit Lyonnais i Paris	22,934: 20	207,369 80
		Af riksgäldskontoret infriade, icke konverterade obligationer af 1880 års lån		
26,136	—	Kapital	—	—
226	15	Ränta	—	—
		= 26,362: 15 =		
1,701,804	69	De konverterade lånens likvidations- och amortisationsfond	1,701,804: 69	
708,745	86	De fonderade lånens likvidations- och amortisationsfonder	708,745: 86	2,410,550 55
11,062	52	Fordran af sistnämnda fonder	—	—
136,386	70	Fonden för amortering af 1894 års lån	268,686	70
1,244,096	07	Fonden för extra amortering af statsskulden	1,373,719	30
10,528	42	Fordran af kongl. jernvägsstyrelsen å nettobehållningen å Vestkustbanans trafikinkomster för år 1896	—	—
		<i>I riksgäldskontorets kassa kontant innestående medel:</i>		
2,386	86	Förskott till riksdagskostnader	5,464: 75	
1,445	42	Dito till kontorsexpenser	1,333: 73	6,798 48
1,821,973	27	Behållning i riksgäldskontorets folioräkning i riksbanken	4,013,199	31
80,508,218	55	Transport	94,540,454	88

och skulder vid 1897 års början och slut.

Den 1 januari		Kredit.		Den 31 december	
Kronor	öre	Skulder:		Kronor	öre
		<i>Fonderade lån:</i>			
244,444	44	1860 års lån emot premieobligationer.....	Kapital. 121,111: 11		
103,346,100	—	1880 " "	101,821,500: —		
58,920,444	44	1886 " "	58,670,666: 66		
48,566,500	—	1887 " "	48,759,500: —		
26,666,666	67	1888 " "	26,666,666: 67		
33,777,777	78	1890 " "	33,444,000: —		
18,000,000	—	1894 " "	18,000,000: —	287,483,444	44
		= 289,521,933: 33 =			
		<i>Icke fonderade lån:</i>			
10,125	—	Gamla 5 procent lånet	10,125: —		
140,889	—	Göta kanals reparationsfond	140,889: —		
44,640	—	1891 års tillfälliga lån	— — —	151,014	—
		= 195,654: — =			
		<i>I sammanhang med Vestkustbanans inköp af staten öfvertagna kommun- och obligationslån:</i>			
912,833	29	kommunlån	892,984: 65		
1,000,000	—	Skåne—Hallands jernvägsaktiebolags obligationslån	950,000: —		
1,302,000	—	Malmö—Billesholms dito dito	1,283,000: —	2,233,000: —	
24,452	08	upplupna icke förfallna räntor utbalanseras oförändrade	24,452: 08	3,150,436	73
		= 3,239,285: 37 =			
		<i>Diverse skulder:</i>			
176,751	77	Å 1896 och 1897 års anslag till riksdags- och revisionskostnader, aflöningar, annuiteter och räntor, återbäring	— — —		
509,003	19	Å nettobehållningen å Vestkustbanans trafikinkomster för år 1896, återbäring	— — —		
16,400,000	—	Af kongl. statskontoret till riksgäldskontorets förvaltning öfverlemnade kassabehållningar	30,000,000: —		
882,423	13	För undsättningar vid missväxter eller fel-slagna skördar afsedda medel	900,278: 13		
310,925,050	79	Transport	30,900,278: 13	290,784,895	17

Den 1 januari			Den 31 december	
Kronor	öre		Kronor	öre
80,508,218	55	Transport	94,540,454	88
232,241,228	10	<i>Kapitalräkningen:</i>		
		Skulder utöfver tillgångar	229,195,341	43
		<i>Inom linien balanserade tillgångar:</i>		
		105,000: — Brandförsäkringsvärdet af Riksdagens hus	105,000: —	
		90,000: — Bokföringsvärdet af Riksgäldskontorets hus	90,000: —	
		30,000,000: — Allmänna hypoteksbankens grundfond	30,000,000: —	
		30,195,000: —	Kronor 30,195,000: —	
312,749,446	65	Summa kronor	323,735,796	31

Den 1 januari				Den 31 december	
Kronor	öre			Kronor	öre
310,925,050	79	Transport	30,900,278: 13.	290,784,895	17
1,443,305	17	Köpeskillingar för försälda mindre kronolägenheter	1,662,287: 08.		
—	—	Utelöpande den $\frac{1}{4}$ 1896 förfallna obligationer af 1891 års tillfälliga lån	8,280: —		
730	31	Å anvisade medel för inköp af Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg	730: 31.		
229,042	77	Återstoden af vid 1890 års riksdag anvisade medel för inköp af jernvägen mellan Luleå och norska gränsen	229,042: 77.		
150,000	—	Återstoden af vid 1895 års riksdag anvisadt anslag för anläggning af en bibana från Vännäs till Umeå	150,000: —		
845	71	Å 1897 års anslag till Riksdagens bibliotek	282: 85.		
471	90	Till liquidations- och amortissementsfonderna	— — —	32,950,901	14
		= 19,792,573: 95 =			
		<i>Inom linien balanserade skulder:</i>			
		150,000: — Konung Carl XIII:s hemgiftskapital	150,000: —		
		100,777: 16. Lappmarks ecklesiastikfond	100,777: 16.		
		30,000,000: — Af riksgäldskontoret utfärdade, till allmänna hypoteksbanken aflemmade $3\frac{1}{2}$ procent obligationer	30,000,000: —		
		3,536: 88. Af lånet på 100 år till Trollhätte slussverk: kapital	1,250: —		
		ränta	2,286: 88.	3,536: 88.	
		30,254,314: 04.	Kronor 30,254,314: 04.		
312,749,446	65	Summa kronor	323,735,796	31	

Till statsutskottet.

Den komité, som fullmäktige första gången den 24 maj 1888 valde för att närmast handhafva och bereda de ärenden, som hade samband med utförande af det fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt lemnade uppdraget i fråga om uppförandet å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken enligt 1888 års Riksdags beslut, har, sedan dess uppdrag är efter år förnyats, varit och är fortfarande i verksamhet. Ledamöter i komitén hafva under år 1897 från och med den 26 mars, då val anställdes för tiden intill fullmäktiges första gemensamma sammanträde efter de vid 1898 års lagtima riksdag förrättade val af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, varit och äro: af fullmäktige i riksbanken herrar Törnebladh och von Friesen med herr Jonsson såsom suppleant samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Sederholm och Odelberg med herr Östberg såsom suppleant.

Med ofvannämnda, inom fullmäktiges krets utsedda ledamöter hafva fortfarande för behandling af tekniska ärenden varit adjungerade: generallöjtnanten, friherre B. A. Leijonhufvud, professorn F. G. A. Dahl och generaldirektören L. Berg, hvilka samtliga omvaldes den 26 mars 1897 för tiden intill fullmäktiges första gemensamma sammanträde, efter det 1898 års Riksdag förrättat ifrågakommande val af fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret.

Öfver de med afseende på byggnadsarbetets utförande vidtagna åtgärder under tiden från den 18 januari 1897 till denna dag har komitén i en till fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret stäld

berättelse lemnat redogörelse; och anhålla fullmäktige att få återopå denna med afseende på deri meddelade uppgifter angående åtgärderna till utförande af 1888 års beslut.

De beslut, som blifvit af fullmäktige vid gemensamma sammanträden i ärendet fattade, framgå af protokollen den 26 mars, 21 och 26 april, 20 maj, 3 juni, 8 juli, 5 augusti, 6 oktober och 30 december 1897 samt denna dag.

I protokollet den 20 maj finnes redogörelse för den, jemlikt Riksdagens uppdrag, af fullmäktige föranstaltade högtidliga inmurningen af grundstenen till riksdagshuset, hvilken högtidlighet egde rum den 13 maj 1897.

Öfver byggnadsfondens för riksdags- och riksbankshus tillgångar vid 1897 års början och slut få fullmäktige meddela följande summa-riska uppgift:

Den 1 jan. 1897.

Den 31 dec. 1897.

kronor 203,322: 02	Innestående å upp- och afskrifningsräkning i Sundsvalls enskilda bank	kronor 172,992: 08
--------------------	---	--------------------

Utlåtna medel:

„ 5,228,123: —	Kapital	5,208,153: —	
„ 9,311: 71	Räntor	9,154: 67	5,217,307: 76
„ 50,570: 07	Behållning å de till riksdagshuskomitén anordnade eller eljest influtna medel efter afdrag af utgifterna	9,082: —	
<u>kronor 5,491,326: 80</u>		<u>Summa kronor 5,399,381: 84</u>	

I den skrifvelse, som fullmäktige den 21 januari 1897 afläto till utskottet, upptogs beloppet af de hos Sundsvalls enskilda bank den 31 december 1896 innestående medlen till kronor 199,686: 83, medan motsvarande behållning den 1 januari 1897 här ofvan upptagits till kronor 203,322: 02. Skilnaden, kronor 3,635: 19, utgör ränta å upp- och afskrifningsräkning, hvilken ränta upplupit år 1896, men icke tillgodoförts byggnadsfonden förr än påföljande år.

I det bland »utlåtna medel» här ofvan uppförda kapitalbelopp ingå, bland annat, svenska statens 3,6 procent obligationer. Af fondens

tillgångar i detta slags obligationer har jemlikt fullmäktiges beslut den 6 oktober 1897 ett belopp af 1,4 millioner kronor sålts till kongl. statskontoret för arbetareförsäkringsfondens räkning efter en kurs af 102½ procent, jemte godtgörelse för upplupen ränta. Sedan detta beslut satts i verket, återstå för byggnadsfonden i dylika obligationer kronor 1,010,500: —.

Hvilka byggnadsfondens utgifter för riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen under år 1897 varit, framgår af komiténs berättelse.

Stockholm den 20 januari 1898.

Fullmäktige i riksbanken.

PEHR EHRENHEIM.

R. TÖRNEBLADH.

J. W. ARNBERG

TOM LILJEWALCH.

SIXTEN VON FRIESEN.

OLOF JONSSON.

Fullmäktige i riksgäldskontoret:

ALB. ANDERSON.

PER SAMZELIUS.

EDW. SEDERHOLM.

OTTO. M. HÖGLUND.

J. JOHANSSON.

W. ODELBORG.

G. F. ÖSTBERG.

Till herrar fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret.

Riksdagshuskomitén får härmed till herrar fullmäktige afgifva berättelse angående de åtgärder, som till utförande af 1888 års Riksdags beslut i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbanksbyggnader vidtagits efter den 18 januari 1897, då berättelse senast afgafs.

De i den år 1897 afgifna berättelsen närmare omförmälda arbetena å *riksdagshusets* grundläggning hafva numera fullständigt afslutats och såväl kallmurgrunden som källarmurarna äro färdiga. Detsamma är i det närmaste förhållandet med riksdagshusets yttre, finhuggna sockel och af den tegelmurning, som är behöflig bakom sockeln, har äfven största delen blifvit fullbordad. Hvad angår de inre socklarna (åt gårdarne), hafva de, som äro belägna i husets norra del, i det närmaste färdigsatts. I öfrigt hafva utförts några af de betonmurar samt isoleringar, hvilka erfordras för den blifvande värmeledningen, hvarjemte behöfliga dräneringar för de djupast belägna källarpartierna samt större delen af de fyllningar, som förekomma i källarvåningen, blifvit verkställda.

Utförda byggnadsarbeten.

Den till ofvannämnda socklar använda graniten är ljusgrå s. k. stockholmsgranit, hemtad dels från berg i Stockholms omedelbara närhet och dels från en ö i Mälaren.

Under granskning äro de den 31 december 1897 inkomna anbudena å uppförande å stommen till riksdagshuset.

Hvad angår *riksbankshuset*, hafva arbetena å husets grundläggning fortskridit derhän, att af hela det till omkring 4,900 st. uppgående antalet pålar omkring 2,400 st. nedslagits, hvarjemte på större delen af den sålunda genomplådade grunden makadam, i likhet med hvad som

skett i fråga om riksdagshuset, nedspettats och kallmurning till källarhöjd verkstälts.

En del af den för riksbankshuset äfvensom blifvande kajer behöfliga muddringen har äfven verkstälts, hvarvid användts den muddrings- och pråmningsmateriel, som för komiténs räkning anskaffats.

Af ofvannämnda arbeten hafva pålning, muddring och en del murning utförts af arbetare, som direkt anstälts af komiténs arbetsbefäl, hvaremot alla öfriga arbeten, särskildt kallmurläggning, sockelsättning och värmeledningens anläggning utförts af entreprenörer. En icke obetydlig höjning i arbetsprisen, i förhållande till föregående års, har under år 1897 inträffat.

Arbeten å ritkontoret.

Det arbete, som hufvudsakligen förekommit å *ritkontoret* har omfattat uppgörandet af detaljritningar till de delar af stenbeklädningen å riksdagshuset, som under den närmaste tiden kontraktsenligt skola levereras. Derjemte hafva utarbetats de ritningar till riksdagshuset, som erfordrats i och för den under året utbudna entreprenaden å uppförandet af husets stomme, dessa ritningar åtföljda af material- och arbetsbeskrifning. Ritningar jemte förteckning å de till huset behöfliga jernbalkarna hafva äfven utförts.

Hvad riksbankshuset angår, äro ritningar till undergrunden äfvensom till värme- och ventilationsanordningarna under år 1897 fullbordade, och arbetet pågår nu med uppgörande af de till en blifvande entreprenad å husets stomme erforderliga ritningarna jemte material- och arbetsbeskrifning.

I en invid ritkontorets lokaler anordnad atelier för modellering hafva utförts modeller till pilaster- och kolonnkapitäl m. m.

Vidkommande slutligen genomfarterna i Drottninggatans förlängning, äro ritningar till desamma utförda såsom förberedande åtgärd för erhållande i sinom tid af anbud å arbetet.

Aftal i fråga om riksdagshusets stenbeklädning.

I den år 1897 afgifna berättelsen redogjordes för de af fullmäktige gillade grunderna för kontrakt med Norrtelje mekaniska stenhuggeriaktiebolag om leverans af granit till riksdagshusets fasader. Den med bolaget, enligt kontrakt, som å komiténs vägnar undertecknats den 6 februari 1897, uppgjorda leveransen delades i två grupper, af

hvilka den ena omfattade poster till värde af kronor 220,200: 85, hvilka ovilkorligen hos bolaget bestälts, och den andra poster till värde af kronor 393,100: —, af hvilka komitén skulle ega att inom viss tid från leverans utesluta flera eller färre. Vid nämnda tids utgång hade komitén begagnat sig af ifrågavarande rätt med afseende på nedannämnda poster:

a) stora taklisten kring riksdagshuset, hvilken i Norrtelje-bolagets kontrakt beräknats till kronor 113,616: —, men sedermera bestälts hos Grafversfors stenhuggeri till pris af kronor 112,500: —, enligt kontrakt af den 9 september 1897;

b) stora riksvapnet öfver hufvudingången till riksdagshuset, hvarför Norrtelje-bolaget betingat sig kronor 30,000: —, men hvarom kontrakt den 12 november 1897 upprättats med firman Ericsson & Kjellström, som åtagit sig att för ett belopp af kronor 34,500: — leverera detta vapen, utfördt i sandsten från ön Midsommar i Mälaren. Denna stensort, till färgen harmonierande med Norrtelje-graniten, medgifver behandling till mjukare former än denna och därför orneringens utförande med större skärpa i konturerna samt på ett finare och i detaljerna mera utarbetadt sätt, så att denna hufvuddel af dekoreringsverkningsfullare framträder, och har till följd häraf den nämnda sandstenen ansetts böra föredragas framför graniten, oaktadt det något högre priset;

c) sex obelisker, att uppsättas å riksdagshusets tak, hvilka Norrtelje-bolaget åtagit sig att leverera för kronor 13,100: —, men med hvilkas utförande komitén ansett kunna tills vidare lämpligen anstå.

I kontraktet med bolaget har vidare gjorts den ändring, att fjorton fönsterinfattningar å hufvudfasaden, hvilka enligt kontraktet skulle levereras för kronor 13,916: —, erhållit en annan ornering än den förut afsedda, hvilken ändring medfört en höjning i priset för ifrågavarande infattningar af kronor 5,744: —.

Beträffande den kompletteringssten, som ifrågakommer till riksdagshusets beklädnad, har, sedan fullmäktige, på sätt protokollet den 5 augusti 1897 utvisar, bestämt sig för att i enlighet med komiténs förslag dertill använda rödaktig kalksten från Hoburg, kontrakt med aktiebolaget Lindströms stenhuggerier på Gotland den 30 september 1897 uppgjorts, hvarigenom detta bolag åtagit sig att under åren 1898 och 1899 leverera kapitåler, balustrar, fönsterinfattningar, ornament m. m. till ett värde af kronor 149,921: 48. I denna summa ingå ovilkorligen beställda poster med kronor 132,193: 56 och vilkorligen beställda med kronor 17,727: 92. Dessa senare eger komitén, om den så önskar, från leveransen utesluta, om tillsägelse derom göres före 1898 år utgång.

*Förberedande
åtgärd med
afseende på
brobygg-
naderna.*

Till det åt fullmäktige lemnade uppdraget i fråga om riksdags- och riksbankshusens uppförande hör äfven byggandet af broar öfver Norrströms båda grenar i Drottninggatans förlängning öfver Helgeands- holmen. Och enär det visat sig, att, för ändamålsenligt utförande af dessa broar, det vore önskligt, att medgifvande kunde erhållas till en profilhöjning i gatukorset mellan Ström- och Drottninggatorna, hafva, på komiténs förslag, fullmäktige den 6 oktober 1897 aflåtit skrifvelse i ämnet till Stockholms stadsfullmäktige.

Å berörda skrifvelse har svar ännu icke ingått.

*Komiténs in-
komster och
utgifter år
1897.*

Riksdagshuskomitén har under år 1897 haft följande tillgångar:	
behållning från år 1896	kronor 50,570: 07.
förskott från byggnadsfonden	„ 300,000: —
influten köpesumma för sålda materialier m. m. ...	„ 2,020: 88.
influtna hyror för lägenheterna i bazarbyggnaden vid Norrbro:	
a) inbetalda för år 1897	kronor 22,525: —
b) „ „ „ 1898	„ 6,775: —
influten hyra för en smedja vid Stora Katrineberg ..	„ 250: —
ränta för år 1896 å upp- och afskrifningsräkning, godtgjord den 15 januari 1897	„ 703: 63.
	<u>Summa kronor 382,844: 58.</u>

Då komiténs behållning vid 1897 års slut utgjorde kronor 9,082: —, hafva utgifterna under året alltså uppgått till kronor 373,762: 58.

Till dessa utgifter hafva ränte- och hyresmedel samt andra särskilda inkomster lemnat ett bidrag af kronor 32,274: 51, hvadan af byggnadsfondens öfriga medel åtgått kronor 350,570: 07.

Under förbehåll af de jemkningar, som vid slutlig granskning af räkenskaperna för 1897 kunna blifva af nöden, meddelas här följande uppgift å de hufvudposter, på hvilka utgifterna fördelas:

Pålning för riksbankshuset och grundläggning för båda husen jemte sockel- sättning med bakmurning för riksdagshuset, omfattande arbets- kostnad, inköp af pålar och annat virke, smide, stenköl för pum-

par, kranar och bruksqvarn m. m.	kronor 202,784: 34 *)
transporter och bogseringar	„ 4,945: 15
värmeledningsarbeten	„ 8,941: 22
omkostnader för bazarbyggnaden	„ 1,156: 24
ritkontoret	„ 29,848: 02
förskott å leveranser till riksdagshuset	„ 97,000: —

Administration:

arfvoden	kronor 13,286: 47 **)
förrådsförvaltning	„ 3,648: 94
resekostnader	„ 81: —
belysning	„ 147: 95
skrif- och ritmaterialier, telefonafgifter, post- och trycksaker m. m.	„ 1,025: 93
<i>Rättegångskostnader</i> och dermed sammanhän- gande utredningar	„ 18,190: 29
<i>Diverse utgifter:</i> för försäkring, läkarearfvoden och medicin, huset och tomten samt annonser m. m.	„ 2,105: 23
	„ 8,792: 09
<hr/> Summa kronor 373,762: 58 <hr/>	

Stockholm den 20 januari 1898.

På riksdagshuskomiténs vägnar:

R. TÖRNEBLADH.

C. R. Troilius.

*) Då bokslut ännu icke hunnit verkställas, kan här ej lemnas specifik uppgift å dem af här angifna kostnader, som afse utgifter för verkställda arbeten samt utgifter för i behåll varande materialier.

**) De komiténs ledamöter, som utsetts bland herrar fullmäktige, hafva lika litet för 1897 som för föregående år åtnjutit något arfvode för deltagande i komiténs arbeten.